

Regionpolitiskt ställningstagande

2017-11-17

Inledning

Detta dokument är antaget av Lunds universitets studentkårers (hädanefters LUS) ting **2017-xx-xx**. I detta ställningstagande klargör LUS vår syn på regionen i stort och vilken politik vi önskar se, för att göra Region Skåne till en attraktiv region för studenter att leva och verka i.

De krav och önskemål som framförs i detta ställningstagande gynnar inte bara studenter, utan många av åtgärderna är gynnsamma för fler än bara denna grupp. Ställningstagandet tar ett samlat grepp om regionpolitiska frågor som berör studenterna.

Lunds universitet är ett av Sveriges främsta lärosäten och ett internationellt lärosäte av rang. ~~Lunds universitet är också det enda universitetet, även om det finns ytterligare två högskolor, i regionen och ansvarar för att ge cirka 47.000 av regionens studenter utbildning.~~ Kommunikationen mellan Lunds universitet och Region Skåne sker genom ett fåtal organ och i mycket få fall är studenter inkluderade i dialogen. ~~Under åren har det funnits ett regionalt studentråd där representanter från kårerna i Region Skåne har kunnat möta politiker för att diskutera frågor viktiga för studenter som avnämare.~~ LUS anser att det är viktigt att relationen mellan regionen och studenterna ges en plats i samhället. ~~Därför är studentrepresentanter i det regionala studentrådet och regionens ledningsgrupp respektive styrgrupp för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) av yttersta vikt. Regionen bör även kontinuerligt se över möjligheten att inkludera studentrepresentanter i andra relevanta organ.~~ Detta ställningstagande kan ses som en grund för detta.

Studenter

Studentgruppen är och ~~bör ska~~ vara en strategisk viktig grupp i Region Skåne. Studenternas situation skiljer sig ofta från andra medborgares, där många studenter befinner sig i en utsatt ekonomisk situation. Utöver att försvåra för den enskilda studenten ställer detta också krav på omgivande samhälle. Studenterna är en heterogen grupp, varför det är viktigt att regionens studentpolitik ser till alla typer av studenter.

Inom regionen finns det studenter som är bosatta i de olika städerna där Lunds universitet bedriver utbildning, men studenter är nödvändigtvis inte folkbokförda i dessa städer. Att studenter skulle se regionen som en permanent plats att bosätta sig på och inte se sig som tillfällig hyresgäst skulle på sikt gynna regionen, framförallt i aspekten där studenter borde se som strategiskt viktiga för att kompetensförsörja regionen.

Kompetensförsörjning

LUS anser att det bör ställas särskilda krav på Region Skåne och den arbetslivsanknytning som regionen kan erbjuda studenterna vid Lunds universitet. Denna fråga innefattar dels

en generell aspekt av arbetslivsanknytning och dels den verksamhetsförlagda utbildningen som är nödvändig för såväl region som universitetets utbildningar.

Bland studenterna vid Lunds universitet finns mycket kompetens som både kortsiktigt och långsiktigt kan gynna regionen. LUS anser att Region Skåne på flera sätt inte ser studenter som en strategisk tillgång för att kompetensförsörja regionen. Framförallt ser LUS en brist i Region Skånes hantering av potentiella arbetstagare inom landstinget, som under sin studietid ser verksamheten inifrån. Denna verksamhetsförlagda utbildning måste vara baserad på att kvalitativt mottagande och en undervisning som uppfyller kraven ställas både från universitetet men också från samhället i övrigt. **En viktig del i arbetet med VFU är att skapa positiva och trygga lärandemiljöer för studenterna med kompetenta handledare och tid för handledning som en självklarhet. För att uppnå det måste Region Skåne ta ansvar för arbetsmiljön för studenter som är på VFU och det ska vara tydligt var man som student vänder sig om man upplever brister i såväl fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Handledning måste också vara en del av uppdragsbeskrivningen för samtliga anställda på Region Skåne som agerar inom områden som har VFU. Region Skåne måste säkerställa att alla handledare har grundläggande handledarutbildning och detta ska vara ett krav för att få handleda. Handledning ska vara meriterande för anställda på Region Skåne. Region Skåne ska även ta ett samlat grepp kring koordineringen av VFU för regionens lärarstudenter.** För att detta ska fungera förutsätts en fungerande dialog mellan de olika utbildningsparterna, det vill säga universitetet och regionen och vi kräver att studenter inkluderas i denna dialog. Högskolelagen 2 kap. 7§ ”Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation.” detta bör även gälla när det kommer till frågor om verksamhetsförlagd utbildning inom Region Skåne.

Ett sätt för Region Skåne att tillvarata studenternas kompetens i sin verksamhet på ett kortsiktigt vis är att på ett tydligare och mer mångfacetterat sätt erbjuda möjligheter för studenter att tillämpa sina nyförvärvade kunskaper hos regionen. Detta skulle gynna både den enskilda studenten såväl som regionen och kan göras på flera sätt exempelvis genom examensarbete, studentmedarbetare eller sommarjobb. Region Skåne tillhandahåller detta till viss del till dags dato, men detta måste byggas ut och ske på ett mer systematiskt vis. Region Skåne skulle exempelvis kunna tillhandahålla en portal där det tydligt beskrivs vilka ämnen som de vill ha hjälp att utreda genom examensarbeten, eller där praktikplatser systematiskt presenteras och är tillgängliga för studenter.

Kollektivtrafik för studenter

Ett av Region Skånes tydligaste uppdrag är att tillhandahålla kollektivtrafiklösningar för dess invånare. För den generella studentpopulationen är en tids- och priseffektiv kollektivtrafik en viktig fråga ur fler aspekter.

Kollektivtrafik är essentiellt för de studenter som av olika anledningar och behov behöver transportera sig från sitt hem till undervisningsfaciliteterna. I dagsläget råder det bostadsbrist

för studenter framförallt i Lund- och Malmöregionen, av dessa anledningar kan studenter behöva pendla till orterna där undervisning bedrivs. Studenter är också en heterogen grupp och delar av studentpopulationen är inte flyttbara på grund av exempelvis familjesituationer eller den rådande bostadsbristen, kollektivtrafik till och från lärosätet är i dessa fallen essentiellt för att studier ska kunna bedrivs. Fler av utbildningarna som ges innefattar ovan nämnda verksamhetsförlagda utbildning vilket kräver en mobilitet hos studenter i dessa utbildningar och en annan anledning är att vissa utbildningar bedrivs omväxlande mellan olika orter, varför studenter då tvingas pendla.

Då kollektivtrafik är en hållbar transportlösning för pendlare inom regionen och således även för studenter ställer LUS vissa krav. Studenter ska kunna ha möjlighet att utnyttja kollektivtrafik för att ta sig till och från lärosätena och de aktiviteter som bedrivs där, det kräver att det går adekvat mängd turer och på tider som är anpassade efter detta, vilket regionen bör tillse. En hållbar kollektivtrafiklösning kan också vara ett sätt att tillse en god kompetensförsörjning inom regionen. En stor del av studenter är inte endast tillfälliga regioninvånare, utan bör också ses som potentiella arbetstagare i regionen. En stabil prisvärd och tidseffektiv kollektivtrafiklösning kan vara ett sätt för att attrahera studenter och visa de möjligheterna som finns med att arbeta i regionen.

Eftersom studenter ofta är en ekonomiskt svag grupp bör regionen erbjuda en avgiftsfri kollektivtrafik för denna samhällsgrupp. En student ska kunna ta sig från sitt hem, oavsett var i regionen detta är, till sitt lärosäte utan att behöva lägga sina statliga bidragspengar på detta. Tills detta är möjligt anser LUS dock att kollektivtrafiktaxan ska vara anpassad till studenters ekonomiska situation. Den bör därför vara reglerad efter den studentbudget som Sveriges Förenade Studentkårer årligen presenterar. LUS anser vidare att resor till verksamhetsförlagd utbildning som ges av regionen i samarbete med universitet **samt utbildningar som innehåller moment på flera orter** skall vara kostnadsfri för den enskilda studenten. **Lunds universitet har tre campusområden och då universitetet är enat men den centrala administrationen och studentlivet är centrerat kring Lund skapar detta resekostnader som studenter kan ha svårt att själva bekosta. En del av de utbildningar som bedrivs vid Lunds universitet har terminer där utbildningen tillfälligt bedrivs på annan ort, vilket kan skapa både problem och extra kostnader. Region Skåne bör därför erbjuda Campusbussar mellan Helsingborg, Lund och Malmö. Vilken av parterna som bekostar detta skall ska** regleras i avtal mellan universitet och region.

Socialpolitiska frågor

Region Skåne är av förståeliga skäl en viktig aktör för studenternas sociala trygghet, bland annat som vårdgivare. Många studenter lever under stressiga förhållanden där både livssituationen och ekonomiska aspekter spelar in. Många av de studenter som söker hjälp är redan långt gångna i stress eller sjukdom och LUS anser att det är viktigt att vägen mellan att söka hjälp och få hjälp kortas ner. För att underlätta dessa förhållanden anser LUS att regionen ska tydligare erbjuda hjälp och stöd genom ett tydligare samarbete mellan primärvård och studenthälsa. Regionen bör också satsa mer på en tydligare informationsspridning om vart man bör vända sig som student vid besvär, och mer specifikt

bör det vara tydligt var studenter vänder sig vid psykisk ohälsa. Då den yngre befolkningen i **allt** högre grad lider av olika typer av psykisk ohälsa är detta en insats som inte endast skulle gynna studenter utan även den yngre befolkningen i stort. Med den bakgrunden bör regionen även satsa mer på preventiv vård i syfte att bromsa in den ökade psykiska ohälsan bland den yngre befolkningen. **LUS anser vidare att primärvård, öppen- och slutenvård på sjukhus samt tandvård ska rabatteras för studenter eftersom det är en ekonomiskt svag grupp.**

Breddad rekrytering

Det bör ligga i regionens intresse att kompetensförsörja hela regionen. Ansvar för att rekrytering till universitet och högskolor ska bli präglad av mer mångfald bör tas av såväl kommun, region och universitet. Att bredda bilden av högre studier för samtliga elever, för att bryta de strukturella normer som finns kring studie- och yrkesval, är en fråga som inte enbart bör ägas av universitet och högskolor. Insatser kan göras tidigt under skolåren med hjälp av att dessa tre aktörer för en dialog, detta är en långsiktigt viktig fråga där regionen har möjlighet att agera samlingspunkt i frågan.

Breddad rekrytering i högre utbildning gynnar regionen på lång sikt och regionens mångfaldsarbete. Om fler ser möjligheten att studera vidare efter gymnasieutbildning ges det en större rekryteringsbas, ~~baserat på mångfaldsaspekter~~, för flera arbetsgivare i regionen.